

Námsskipan fyri BSSc í politikki og umsiting 2022

Fróðskaparsetur Føroya

Innihald

1	Inngangur	5
2	Heitið á útbúgvingini á føroyskum og enskum	5
3	Útbúgvingarstig	5
4	ECTS-áseting	5
5	Upptøkukrøv	5
6	Endamál við útbúgvingini	6
7	Lýsing av almennum og fakligum førleikum	6
8	Útbúgvingarlæruúrtøkur	7
9	Ásetingar um útbúgvingarviðurskifti:	7
9.1	Bygnaðin í útbúgvingini	7
9.2	Innihald og ECTS í einstøku fakøkjunum	9
9.2.1	Sosiologi (10 ECTS)	9
9.2.2	Stjórn málafrøði (10 ECTS)	9
9.2.3	Vísindaástøði og háttalag (10 ECTS)	9
9.2.4	Føroysk nýtiðarsøga (10 ECTS)	10
9.2.5	Búskapur og samfelag (10 ECTS)	10
9.2.6	Ritgerð I (10 ECTS)	10
9.2.7	Politisk ástøði og idesøga (10 ECTS)	10
9.2.8	Háttalag I (10 ECTS)	10
9.2.9	Stjórn málg og almennur politikkur (10 ECTS)	10
9.2.10	Valfak I + II (10 ECTS)	11
9.2.11	Háttalag II (10 ECTS)	11
9.2.12	Ritgerð II (10 ECTS)	11
9.2.13	Komparativur politikkur (10 ECTS)	11
9.2.14	Almenn umsiting (10 ECTS)	12
9.2.15	Altjóða politikkur (10 ECTS)	12
9.2.16	Bachelorritgerð (10 ECTS)	12
9.3	Læru- og undirvísingarhættir í útbúgvingini	12
9.4	Starvsvenjing	12
9.5	Ritgerðir	12
9.6	Metingarhættir	13
9.7	Próvtøkur	13
9.7.1	Almennar reglur um próvtøkur	13
9.7.2	Raðfylgja av próvtøkum í lestrargongdini	13
9.7.3	Innanhýsis ella uttanhýsis próvdøming	14
9.7.4	Galdandi próvtalastigi; staðið/ikki staðið	15
9.7.5	Endurpróvtøka og sjúkrapróvtøka	15

9.7.6	Frámelding til próvtøku.....	15
9.7.7	Serlig atlit	15
9.8	Undirvísingarmál	15
9.9	Góðskrivning.....	16
9.10	Farloyvi	16
9.11	Serlig atlit.....	16
9.12	Altjóða útbúgvingarmöguleikar.....	16
9.13	Luttøkuskylða	16
9.14	Lestrarvirkni.....	16
9.15	Eftirmeting av útbúgving og skeiðum.....	17
9.16	Kærumøguleikar	17
9.17	Vísindaligt rættlæti.....	17
9.18	Nær lesandi í seinasta lagi skulu hava staðið endaligt prógv	17
9.19	Treytir um broyting í námsskipan.....	18
9.20	Aðrar ásetingar	18
9.20.1	Útskriving	18
9.20.2	Samskifti.....	18
9.20.3	Námsstig og arbeiðstyngd.....	18
9.20.4	Lestrarárið	19

Fororð til tey lesandi frá Lestrarráðnum

Góðu lesandi

Ein námsskipan inniheldur grundreglurnar fyri tykkara lestur. Tí hevur tað alstóran týdning, at tit lesa og skilja hana. Saman við skeiðslýsingum og yvirskipaðum reglum hjá Setrinum, er námsskipanin eitt týðandi amboð, sum tit eiga at brúka. Á tann hátt kunnu tit kenna tykkara rættindi og tykkara skyldur.

Sambært viðtøkunum fyri Lestrarráð skal Lestrarráðið fáa uppskot til útbúgvingarprofilar og námsskipanir til viðgerðar og góðkenningar frá útbúgvingarleiðara, eftir at útbúgvingarleiðarin hevur fingið svar frá hoyringspørtum. Tá ið uppskot til námsskipan hevur verið viðgjørt, og víska er fingin fyri, at viðkomandi partar eru hoyrdir, góðkennir lestrarráðið námsskipanina og letur dekaninum hana til víðari avgreiðslu.

Lestrarráðið hevur eftirlit við, at ymisku partarnir av útbúgvingini hanga saman, og at einstøk fak ellafakøki ikki broytast ov nógv í mun til endamálið við útbúgvingini. Ráðið skal eisini tryggja, at veitta undirvísingin og próvtøkukrøvini hóska til endamálið við útbúgvingini.

Henda námsskipanin er góðkend av Lestrarráðnum á Søggu- og samfelagsdeildini tann 28. juni 2022.

Vegna Lestrarráðið

Tróndur Møller Sandoy , adjunktur á SSD

formaður

1 Inngangur

Í hesum skjali er námsskipanin fyri bachelorútbúgvingina í politikki og umsiting lýst. Við heimild í Løgtingslóg nr. 58 frá 9 juni 2008 um Fróðskaparsetur Føroya, og Kunngerð nr. 97 frá 17. juni 2021 ásetur námsskipanin innihaldið í útbúgvingini og reglurnar fyri, hvussu útbúgvingin verður útint. Útbúgvingin fylgir somuleiðis Bologna-virlýsingini um eina felags evropeiska útbúgvingarskipan, og erskipað eftir hesum leisti. Námsskipanin inniheldur ikki skeiðslýsingar fyri tey einkultu fakini, tó er innihald og vavið stutt lýst. Skeiðslýsingar og almennar reglur hjá Setrinum eru at finna á heimasíðu setursins.

Dekanurin hevur ta yvirskipaðu ábyrgdina av útbúgvingini, og útbúgvingarleiðarin fyri søgu hevur tafakligu ábyrgdina.

Námsskipanin lýsir eisini krøvini til tann lesandi umframt rættindi og skyldur hjá tí lesandi.

2 Heitið á útbúgvingini á føroyskum og enskum

Bachelor í Politikki og umsiting, stytt BSSc í politikki og umsiting / Bachelor in Politics and Administration, abbreviated as BSSc in Politics and Administration

3 Útbúgvingarstig

Bachelor, '1st Cycle' sambært QF-EHEA; stig 6 sambært EQF-LLL.

Bachelor, 1st Cycle according to QF-EHEA and level 6 according to EQF-LLL.

4 ECTS-áseting

Bachelor útbúgving normerað til 180 ECTS.

1 ECTS svarar til 25-30 arbeiðstímar hjá tí lesandi. Eitt lestrarár við fulltíðarlestri er 60 ECTS svarandi til eina metta arbeiðsbyrðu á 1500-1800 tímar. Tá er allur lestraraktivitetur íroknaður.

Sí *ECTS Users' Guide 2015*¹ fyri nærri kunning um ECTS ásetingar.

5 Upptøkukrøv

Treytirnar fyri upptøku er, at tann lesandi hevur staðið Miðnámsskúlaprógv (kvota 1) ella samsvarandi førleikar (kvota 2).

¹ European Commission (2017) *ECTS User's Guide* <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/da7467e6-8450-11e5-b8b7-01aa75ed71a1>

6 Endamál við útbúgvingini

Endamálið við útbúgvingini bachelor í politikki og umsiting er at geva tí lesandi eina røð av førleikuminnan politikk og umsiting, og atknýtta samfelagsliga fakøki, ið skikkar tey til víðari lesur og arbeiðsmarknaðin. Útbúgvingin miðar ímóti at menna hegni, vitan og førleikar hjá tí lesandi til at (1) eyðmerkja politisk- umsitingarligar tættir og trupulleikar í tí føroyska samfelagnum; (2) seta hesi í ein ástøðiligan samanhag; og (3) arbeiða sjálvstøðugt sum vitanarstarvsfólk innan almennar og privatarfelagsskapir í Føroyum eins í altjóða høpi.

7 Lýsing av almennum og fakligum førleikum

Talva 1 Lýsing av almennum og fakligum førleikum

Almennir førleikar	
Akademiskt arbeiðslag	Duga at greiða úr hondum eina spurdómsstýrda granskingarverkætlan, sjálvstøðugt savna viðkomandi heimildartilfar saman, greina tað og koma til eina niðurstøðu.
Samskiftisførleikar	Duga at orða seg greitt, bæði á skrift og í talu, og kunna luttaka í samrøðum og kjaki við onnur fak- og leikfólk og bera fram hugsanir, sjónarmið og granskingarúrslit á greiðan og sannførandi hátt.
Tvørfakligur førleiki	Megna at arbeiða tvørtur um siðbundin fakmørk á ein tvørfakligan hátt.
Toymisarbeði	Duga at samstarva við onnur og greiða úr hondum verkætlanir í einum toymi.
Sjálvstøðug læring	Duga at brúka sínar lestrarførleikar og granskingarhegni til framhaldandi at tilogna sær nýggja vitan á ein sjálvstøðugan hátt.
Fakligir førleikar	
Yrkisgrundarlag	Evni at ognar sær breiða vitan um politikk og umsiting og gjølla skilja tey ástøði og háttaløg, sum verða brúkt innan øki.
Tvørfakligir førleikar	Megna at ognar sær grundleggjandi vitan um stjórn málafrøði, sosiologi, búskaparfrøði, lóg, søgu, vísindaástøði, kvantitativ og kvalitativ háttaløg og skilja hvussu hesi fakøki verða nýtt í einum politisk- umsitingarligum høpi.
Innlit í føroysk viðurskifti	Førleikar at seta almenn ástøði um politikk og umsiting í eitt føroyskt høpi.

Brúka vitan í praksis	Evni at brúka ta vitan tey hava ognað sær til at eyðmerkja politiskt-umsitingarligar tættir og trupulleikar og megna at greina hesi á ein vælgrundaðan hátt.
-----------------------	--

8 Útbúgvingarlæruúrtøkur

Eftir lokna útbúgving vil tann lesandi verða førur fyri at,

- Greiða frá kjarnuhugtøkum og ástøði innan stjórn málafrøði og skifta orð um týdningin av hesum fyri fatanina av politisku skipanini í Føroyum.
- Greiða frá og skifta orð um tey týdningarmestu ástøðini og hugtøkini innan sosiologi og brúka sosiologisk hugtøk til at greina eitt viðkomandi samfelagslig evni í samtíðini.
- Lýsa búskaparfrøðilig kjarnuhugtøk og ástøði, og hugleiða um hvussu hesi kunnu brúkast til at viðgera aktuel politisk-búskaparfrøðilig evni.
- Lýsa aðalmálini og tær týdningarmiklastu grundgevingarnar innan vísindaástøði, og sjálvstøðugt umrøða hvønn týdning hesi hava fyri háttalagslæruna.
- Lýsa aðaltættirnir og hugsunarhættir innan politiskt ástøði og idesøgu, og meta um týdningin av hesum fyri samtíðina.
- Greiða frá hvussu tað føroyska samfelagið og politisku stovnar tess hava ment seg søguliga frá einum donskum amti til núverðandi heimastýri, og seta hesa menning inn í eitt altjóða høpi.
- Greiða frá og meta um hvussu politisku stovnarnir í Føroyum virka í dag.
- Brúka kvantitativ og/ella kvalitativ háttaløg innan teirra egnu gransking og greiða frá úrslitunum.
- Greiða frá meginástøðum og hugtøkum innan komparativan politikk og hugleiða um politisk evni út fra einum komparativum sjónarhorni.
- Lýsa týðandi hugtøk og reglur innan almena fyrising og meta um hvønn týdning hesi kunnu hava í einum føroyskum samanhangi.
- Brúka viðkomandi hugtøk og ástøði innan almennan politikk og fyrising til sjálvstøðugt at greina og meta um, hvussu tað føroyska politiska kervið er uppbyggt og virkar.
- Sjálvstøðugt brúka kjarnu hugtøk og ástøði um altjóða viðurskifti og greiða úr honum eina ástøðiligt grundaða greining av aktuelum altjóða politiskum evnum.
- Greina og kjakast um aktuel politisk- umsitingarlig evni í føroyska samfelagnum á ein ástøðiligt og empiriskt grundaðan hátt.
- Sjálvstøðugt greiða úr honum eina spurdómsstýrda verkætlan innan politikk og umsiting, og lýsa og viðgera úrslitini eftir vanligari akademiskari siðvenju
- Kritiskt meta um dygdina í vísindaligum avrikum, ið onnur hava greitt úr hondum.

9 Ásetingar um útbúgvingarviðurskifti:

9.1 Bygnaðin í útbúgvingini

Lesturin er skipaður í tveir høvuðstættir, fak og ritgerð (kanningarverkætlan), soleiðis at tey lesandi hvørt ár fáa undirvísing innan vísindaliga fakkið, umframt at tey sjálvstøðugt skriva eina spurdómsstýrda ritgerð.

Fyrsta árið (1. og 2. semestur) hava tey lesandi skeið innan samfelagsvísindaliga fakøkið, har serligur dentur verður lagdur á at geva tí lesandi eina grundleggjandi vitan og fatan av teimum vanligastu ástøðunum og arbeiðshættunum innan øki. Eisini verður dentur lagdur á, at tann lesandi nemur sær hollan kunnleika til altjóða føroyska søgu- og samfelagsmenning, og hvussu politisku stovnarnir í Føroyum hava ment seg og virka í dag. Fakini, undirvíst verður í, eru: Sosiologi, stjórn málafrøði, vísindaástøði og háttaløg, føroysk nýttíðarsøga og búskapur og samfelag. Harumframt skulu tey lesandi skriva eina ritgerð, har tey skulu nýta ástøði og háttaløg, tey hava lært til at gjøgnumføra eina spurdómsstýrda kanningarverkætlan. Verkætlanin verður gjørd í toymi ella sum einstaklingur.

Annað árið (3. og 4. semestur) hava tey lesandi skeið innan samfelagsvísindaliga fakøkið, har serligur dentur verður lagdur á at víðka vitanina um og fatanina av teimum ymsu ástøðiligu tilgongdunum og arbeiðshættunum innan frøðina. Fakini, undirvíst verður í, eru: Stjórn málg og almennur politikur, politisk ástøði og idesøga, háttaløg I+II, valfak I. Harumframt skulu tey lesandi skriva eina ritgerð, har tey skulu nýta ástøði og háttaløg, tey hava lært, til at gjøgnumføra eina spurdómsstýrda kanningarverkætlan. Verkætlanin verður gjørd í toymi ella sum einstaklingur.

Triðja árið (5. og 6. semestur) hava tey lesandi skeið í politik og umsiting, har serligur dentur verður lagdur á at byggja á undanfarna lærdómin og økja um vitanina og fatanina av politikki og umsiting sumeitt vísindaligt fakøki. Undirvíst verður í hesum fakum: Almenn umsiting, valfak II, komparativur politikur, altjóða politikur. Harumframt skulu tey lesandi skriva eina bachelorritgerð, har tey skulu gjøgnumføra eina spurdómsstýrda kanningarverkætlan innan fakøki politik og umsiting.

Bachelorritgerðin er at rokna sum sveinastykkið hjá tí lesandi.

Lesturin verður skipaður soleiðis:

Talva 2 Raðfylgjan í útbúgvingini

Kravfak
Valfak

Lestrar-hálva			
1.	Stjórn málafrøði 10 ECTS	Sosiologi 10 ECTS	Vísindaástøði og háttaløg 10 ECTS
2.	Føroysk nýttíðarsøga 10 ECTS	Búskapur og samfelag 10 ECTS	Ritgerð I 10 ECTS
3.	Stjórn málg og almennur politikur 10 ECTS	Háttalag I 10 ECTS	Politisk ástøði og idesøga 10 ECTS
4.	Valfak I 10 ECTS	Háttalag II 10 ECTS	Ritgerð II 10 ECTS

5.	Valfak II 10 ECTS	Almenn umsiting 10 ECTS	Komparativur politikkur 10 ECTS
6.	Altjóða politikkur 10 ECTS	Bachelor ritgerð 20 ECTS	
Samlað ECTS	180		

9.2 Innihald og ECTS í einstøku fakøkjunum

Fakliga innihaldið í útbúgvingini er nágreiniliga lýst í skeiðslýsingum og í pensumlistunum, sum eru tøká heimsíðuni. Skeiðslýsingar innihalda upplýsingar um: skeiðsnummar, heiti, ECTS námstig, fortreytir, stig, endamál við skeiðnum, innihald, læru- og undirvísingarhættir, læruúrtøka, próvntøkuháttur, próvdøming, próvtalsstigi, lestrarlisti og ábyrgd. Pensumlistin er uppgivin í sambandi við tímaætlaninafyri skeiðið og inniheldur upplýsingar um, hvørjar bøkur, greinar og onnur verk verða nýtt í undirvísingini. Einki av tí, sum lisið verður í einum faki, kann verða tað sama, sum lisið er í øðrum fakum. Niðanfyri er innihaldi í útbúgvingini lýst við styttri vegleiðandi faklýsingum.

9.2.1 Sosiologi (10 ECTS)

Endamálið er at geva lesandi eina grundleggjandi innleiðslu í vísindagreinini sosiologi við denti á vísindaástøðiliga menning og faklig orðaskifti, hugtøk og granskingarspurningar, ástøði og háttaløg innan økini. Tey lesandi læra at kritisk reflektera yvir og brúka hugtøk og ástøði at greina viðkomandi sosiologisk evni. Skeiðið fevnir um klassisk og nýggjari ástøði, sæð í einum søguligum og samtíðar ljósi. Ástøði verður knýtt at týðandi evni innan fakøkini, t.d. stætt, vald, vælfærd og familju, og sett inn í ein føroyskan og altjóða kontekst.

9.2.2 Stjórn málafrøði (10 ECTS)

Endamálið við skeiðinum er at geva studentinum innlit í føroyskan politikk og tey vanligastu ástøðini í stjórn málafrøði. Evni, ið verða viðgjørd, eru: ástøði um statin, vald, politiskir flokkar, ideologiir og skipanir, ið verða brúkt í eini stjórn málafrøðiligari lýsing av politisku stovnunum og flokkunum seinastuøldina, og hvussu hesir eru broyttir, sum umstøðurnar eru broyttar. Í hesum sambandi verður somuleiðis lýst, hvussu politisk mentan og áhugabólkar ávirka gongdina.

9.2.3 Vísindaástøði og háttalag (10 ECTS)

Endamálið við skeiðinum er at geva tí lesandi grundleggjandi vitan um vísindaástøði og háttaløg. Skeiðið er býtt upp í trýggjar partar. Í fyrsta parti fáa tey lesandi eina innleiðslu í lestrarfærleika og fróðskaparhegni, har tey læra at taka ábyrgd fyri sínari egnu læring og leggja sín lestur til rættis. Í øðrum parti fáa tey lesandi grundleggjandi vitan um vanligastu vísindateoretisku stevurnar. Í triðja parti fáa tey lesandi eitt innlit í og yvirlit yvir tey vanligastu kvalitativu og kvantitativu háttaløgini innan samfelagsfrøði, og hvussu hesi eru knýtt til tær vísindateoretisku stevurnar.

9.2.4 Føroysk nýtiðarsøga (10 ECTS)

Endamálið við skeiðnum er at veita teimum lesandi grundleggjandi kunnleika um Føroya søgu eftir 1500 við denti á politisku søguna, yvirlit yvir týðandi gransking, sum er tøk á økinum og grundleggjandi førleikar til at meta um dygdina á útvaldum verkum og søguligum heimildum. Tey lesandi fáa í gjøgnumskaiðið grundleggjandi kunnleika um politisku søgu Føroya eftir 1500 og týðandi bókmentir um evnið. Hugt verður eftir útvaldum bókmentum, sum snúgva seg um modernaða føroyska søgu, og føroysk søga verður sett inn í eitt størri alevropeiskt høpi.

9.2.5 Búskapur og samfelag (10 ECTS)

Endamálið við skeiðinum er at veita teimum lesandi innlit í grundleggjandi partar av lærugreinini búskaparfrøði, herundir týðandi hugtøk og myndlar. Týðandi tema eru m.a. útboð og eftirspurningur, marknaðarmekanismar, marknaðarintriv, produktivitetur og búskaparvøkstur, búskaparsveiggj og konjunkturstyring og altjóða handil.

9.2.6 Ritgerð I (10 ECTS)

Endamálið við skeiðinum er at læra tey lesandi at gera eina akademiska ritgerð. Tey lesandi skulu sjálvstøðugt gjøgnumføra eina spurdómsstýrda kanning, har tey nýta hugtøk/myndlar/ástøði, tey havalært, leita fram heimildir og tilfar (empiri), greina og koma til eina niðurstøðu. Tey lesandi læra at avmarka eitt greiðsluevnisøki (problemfelt) og orða ein kanningarspurdóm (problemformulering), savna heimildartilfar saman, greina og seta úrslitini upp í eina akademiska ritgerð eftir vanligari akademiskari siðvenju. Uppgávan verður skrivað í bólki ella einsærís.

9.2.7 Politisk ástøði og idesøga (10 ECTS)

Endamálið er at geva teimum lesandi holla fatan av politiskum ástøði og idesøgu síðan Platon og fram til í dag. Í hesum skeiði verður greitt frá, hvørjir høvuðspersónarnir í politiskum ástøði og idesøgu havaverið upp gjøgnum tíðirnar fram til í dag. Nakrir av teimum teoretikarunum, sum verða lýstir, eru Platon, Aristoteles, Locke, Hobbs og Rawls. Tey lesandi skulu duga at greiða frá høvuðslinjunum í tí søgu- og samfelagsliga samanhinginum (søguliga kontekstinum), rithvundarnir hava livað í, og sjálvstøðugt kunna greina og meta um týðningin av politisku hugsanini hjá hesum ástøðingunum fyri samtíðina.

9.2.8 Háttalag I (10 ECTS)

Endamálið við skeiðinum er at geva tí lesandi eitt yvirlit og innlit í tey vanligastu kvantitativu háttaløgini, herundir lýsandi (descriptive) og útleiðandi (inferential) hagfrøði, sum verður nýtt innan samfelagsfrøði, og at menna praktisku førleikarnar hjá tí lesandi at nýta hesi háttaløg í einari greining. Tey lesandi læra m.a. regressjónsgreining, at gera eina chi í øðrum test, og við hesum amboðum dugaat próvføra fyri møguligum samanhingum ímillum variablar í einum datasetti. Eisini fær tann lesandi innlit í, hvussu ein skipar og setur saman spurnarbløð.

9.2.9 Stjórnmal og almennur politikkur (10 ECTS)

Endamálið er at geva tí lesandi nærri innlit í hvussu politiska skipanin virkar. Dentur verður lagdur á skipanarlaga útgangsstøðið, politiskar stovnar, men eisini nágreining av almennum politikki (public policy). Undirvíst verður í hesum yvirskipað (ástøðiligt) við atlit til Føroyar og føroysk viðurskipti. Tey lesandi skulu verða før at brúka ymisk ástøði og hugtøk til at skilja og greina politiskar tilgongdir og

áhendan hátt verða fyr fyrir at meta um, hvussu fýroyskur politikkur verður til. Tey lesandi læra at lýsaog greina, hvussu politiskar skipanir seta sær mál, hvør roynir at ávirka politikkin og hvussu politikkur verður fýrdur út í lívi, og hvørji policy-amboð verða tikin í brúk í hesum sambandi. Har tað er viðkomandi, verða evnini lýst við fýroyskum dómum.

9.2.10 Valfak I + II (10 ECTS)

Endamálið við valfakunum er geva tí lesandi móguleika at nema sær vitan og royndir innan eitt fakøki, ið hevur teirra serliga áhuga. Valfak skulu liggja innanfyri samfelagsvísindaliga fakøkið og stuðla undir fýrleikarnar innan politik og umsiting, og/ella vera viðkomandi fyri útbúgvingina sum heild. Útbúgvingarleiðarin ásetir hvørji skeið verða boðin út sum valfak og kann gera hetta í samráð viðstudentarnar og teirra áhuga. Øll valfak skulu góðkennast av lestrarráðnum.

Valfakini í Politikki og umsiting eru fak, sum eru kravfak í Sögu og Samfelagsvísindum á Sögu- og samfelagsdeildini, og serlig fak, sum verða hildin á deildini. Í ávísan mun kunnu fak á Lögfrøði og Búskaparfrøði góðkennast sum valfak í Politikk og umsiting.

9.2.11 Háttalag II (10 ECTS)

Endamálið við skeiðnum er at geva tí lesandi innlit í tey vanligastu kvalitativu háttaløgini, sum verða nýtt í samfelagsfrøði. Undirvíst verður í interview, eygleiðing, dokmentanalyðu og biografiskum háttalögum. Harumframt verður undirvíst í, hvussu kvalitativ og kvantitativ háttaløg kunnu stuðla undirhvørt annað, tá tey verða sett saman í einari kanning. Eisini læra tey lesandi um etiskar spurningar og regluverk í samband við gransking.

9.2.12 Ritgerð II (10 ECTS)

Endamálið við skeiðinum er at læra tey lesandi at gera eina tvørvísindaliga kanningarverkætlan. Tey lesandi skulu sjálvstøðugt gera eina spurdómsstýrda kanning, har tey nýta hugtøk/myndlar/ástøði/tilgongd úr minst tveimum fakøkjum, t.d. stjórn málafrøði og søgu, ella búskaparfrøði og sosiologi, og sjálvi leita fram heimildir og tilfar, greina og koma til eina niðurstøðu. Undirvíst verður í, hvat tvørvísindi eru, og hvussu tann tvørvísindaliga tilgongdin kann nýtast í sambandi við spurdómsstýrda rannsóknir. Í verkætlanini skulu tey lesandi avmarka eitt tvørvísindaligtevnisøki og orða ein kanningarspurdóm (problemformulering/research question), savna heimildartilfarsaman og greina og seta úrslitini upp í eina akademiska ritgerð eftir vanligari akademiskari siðvenju.

Uppgávan verður skrivað í bólki ella einsæris.

9.2.13 Komparativur politikkur (10 ECTS)

Endamálið er at geva tí lesandi innlit í komparativan politik og gera tann lesandi fýran fyri at kunna seta politisk evni, sum t.d. demokrati, korrupsion, fátækradømi og vælferð inn í ein størri komparativansamanhang. Komparativur politikkur verður í hesum skeiðnum lýstur við hugtøkum um politisk áhugamál, politiskar skipanir og tjóðskaparligan identitet. Lond, sum verða viðgjørð og lýst, eru millum annað Stórabretland, Frakland, Rusland og Kina (undirvísarin avger endaligan lista).

9.2.14 Almenn umsiting (10 ECTS)

Endamálið er at geva tí lesandi innlit í hvussu almenn umsiting verður fatað innan stjórn málafrøðina (politologiina), hvussu hon verður skipað (organiserað), og hvønn leiklut hon hevur í eini nútíðarhóskandi demokratiskari politiskari skipan. Almenn umsiting er ein grundleggjandi fortreyt fyri at fólkærðið kann virka í heila tikið. Vit koma inn á ymisku stigini í almennari umsting: lokalt (kommunur), nationalt (landsfyrising) og yvir-nationalt (t.d. innan Ríkisfelagsskapin, og ES), og hvussu hesi spæla saman. Tey lesandi skulu verða før at brúka ymisk ástøði og hugtøk til at skilja og greina almenn umsitingarlig evni, og á hendan hátt verða før fyri at meta um, hvussu almenn umsiting í Føroyum er skipað og virkar.

9.2.15 Altjóða politikur (10 ECTS)

Endamálið er at geva tí lesandi innlit í grundleggjandi hugtøk og ástøði um altjóða politik og við støði í hesum at menna førleikan hjá tí lesandi til sjálvstøðugt at viðgera aktuel altjóða politisk evni. Fakið verður lýst við bæði yvirlitsbókmentum og við úrvaldum upprunatekstum – bæði klassisk og modernaðástøði verða viðgjørð (t.d. realisma, institutionalisma og konstruktivisma). Evni, sum verða viðgjørð, eru millum annað: a) Anarki og altjóða politikur b) makt og altjóða politikur c) trygdarpolitikur d) Føroyar og Arktis.

9.2.16 Bachelorritgerð (10 ECTS)

Endamálið við bachelorritgerðini er at geva studentunum møguleika at gjøgnumføra eina spurdómsstýrda rannsókn og visa, at tey duga at arbeiða vísindaligt. Studenturin skal sjálvstøðugt skipafyri og gjøgnumføra eina spurdómsstýrda kanningarverkætlan og nýta hugtøk/myndlar/ástøði í fakøkinum, leggja tilrættis eina kanning og leita fram heimildir og annað empiriskt tilfar, gera eina sjálvstøðuga greining av hesum tilfari og koma til eina niðurstøðu, ið greitt svarar setta granskingarspurdóminum. Uppgávan kann skrivast í bólki ella einsæris.

Treytin fyri at fara í gongd við Bachelorritgerðina er, at tann lesandi hevur staðið minnst 140 ECTS.

9.3 Læru- og undirvísingarrættir í útbúgvningini

Undirvísingin er skipað sum fyrilestrar, seminar, venjingar, bólkarbeiði, heimauppgávur, sjálvlestur og verkætlanararbeiði, og hon er lýst í einstøku skeiðslýsingunum. Útbúgvingin krevur at tann lesandi luttekur aktivt í undirvísingini.

9.4 Starvsvenjing

Eingin starvsvenjing er partur av útbúgvningini.

9.5 Ritgerðir

BA-lesturinn endar við eini Bachelorritgerð, sum telur 20 ECTS. Hon verður gjørð í einum sjálvvaldum evni innan politik og umsiting. Evnið skal góðkennast av vegleiðara ella útbúgvingarleiðara. Bachelorritgerðin skal vera 30-35 síður (450 orð/síðu), umframt bókmentalista og skjøl. Er talan um bólkaritgerð, skulu 10 síður (4.500 orð) leggjast afturat fyri hvønn lim í bólkinum.

Bachelorritgerðin verður vard munnliga einsæris ella í bólki, men próvtal verður givið einsæris. Til

verjuna verða 10 minuttir lagdir afturat fyri hvønn lim í bólkinum.

Vegleiðing verður givin í sambandi við bachelorritgerð, til samans 10 tímar fyri hvørja ritgerð.

Føroysk/norðurlendsk ritgerð skal hava enskt úrtak (abstract). Ensk ritgerð skal hava føroyskt/norðurlandskt úrtak. Próvtalið umfatar eisini úrtakið. Ritgerðin skal hava forsíðu við heiti á føroyskum og enskum, navni og lestrarnummari hjá lesandi, navni á útbúgving, deild og universiteti og ávísing av, hvussu mong orð eru og hvør tilvísingarleistur verður nýttur.

9.6 Metingarhættir

Tey lesandi fáa nærri vegleiðing um uppgávur og próvtøkur á hvørjum skeiði sær. Hetta er lýst í viðkomandi skeiðslýsing. Formativ meting verður nýtt sum læruháttur í undirvísingini, har tann lesandi fær afturboðan, meðan skeiðið er. Próvtøkur og próvtal er grundað á summativa meting av próvtøkuavrikinum hjá lesandi við skeiðslok.

9.7 Próvtøkur

9.7.1 Almennar reglur um próvtøkur

Lesandi verður innskrivað/ur til allar próvtøkur, sum eru kravdur partur av útbúgvingini. Tá ein lesandi er innskrivað/ur til valskeið, verður hann innskrivaður til próvtøkuna á valskeiðnum.

Lesandi, sum hava verið í farloyvi, skulu sjálvi melda seg til fakini, tey skulu hava, á skrivstovuni á deildini, og tá verða tey sjálvvirkandi tilmeldað til tilhoyrandi próvtøkur.

Próvtøka er í hvørjari lærugrein sær, og hon verður skipað eftir einum av niðanfyrirstandandi próvtøkusløgum ella sum ein samanseting av hesum:

- munnlígg próvtøka
- skrivlígg próvtøka
- skrivlígg avrik (t.d. heimauppgávur, essay, ella synopsis), ið telja við í samlaða próvtalinum
- munnlígg próvtøka við støði í ritgerð
- próvdøming av ritgerð

Próvtøkuhættirnir kunnu vera ein av hesum ella ein samanseting av hesum próvtøkuhættum.

Undir próvtøku verður støði tikið í læruúrtøkunum, sum eru lýstar í skeiðslýsingunum.

Skeiðslýsingarnar finnast á heimasíðuni hjá Fróðskaparsetrinum.

9.7.2 Raðfylgja av próvtøkum í lestrargongdini

Fyri at fara undir annað lestrarár kann lesandi bert mangla at standa eitt 10 ECTS skeiðunum í fyrstu og aðru lestrarhálvu.

Talva 3 Raðfylgjan av próvtøkum

Lestrar- hálva	Skeið	Próvtøka	Endur- próvtøka	Dømd	Stigi	ECTS
-------------------	-------	----------	--------------------	------	-------	------

1.	Sosiologi	Skrivlig próvtøka	Sama	Innanhýsis	7	10
	Stjórn málafrøði	Skrivlig próvtøka	Sama	Uttanhýsis	7	10
	Vísindaástøði og háttalag	Skrivligt avrik, skrivlig próvtøka	Sama	Innanhýsis	7	10
2.	Føroysk nýtiðarsøga	Munnligpróvtøka.	Sama	Innanhýsis	7	10
	Búskapur og samfelag	Munnlig próvtøka	Sama	Uttanhýsis	7	10
	Ritgerð I	Munnlig próvtøka við støði í ritgerð	Sama	Uttanhýsis	7	10
3.	Stjórn málg og almennur politikkur	Skrivlig avrik	Sama	Uttanhýsis	7	10
	Politisk ástøði og ídesøga	Munnlig próvtøka	Sama	Uttanhýsis	7	10
	Háttalag I	Skrivligt avrik, munnlig próvtøka við støði í skrivligum avriki	Sama	Uttanhýsis	7	10
4.	Valfak I	Sbrt. skeiðslýsing	Sama			10
	Háttalag II	Munnlig próvtøkavið støði í skrivligum avriki	Sama	Uttanhýsis	7	10
	Ritgerð II	Munnlig próvtøkavið støði í skrivligari ritgerð	Sama	Uttanhýsis	7	10
5.	Valfak II	Sbrt. skeiðslýsing	Sama			10
	Almenn fyrising	Munnlig próvtøkavið støði í skrivligum avriki	Sama	Uttanhýsis	7	10
	Komparativur politikkur	Skrivligt avrik, munnlig próvtøka	Sama	Uttanhýsis	7	10
6.	Altjóða politikkur	Munnlig próvtøkavið støði í skrivligum avriki	Sama	Uttanhýsis	7	10
	Bachelorritgerð	Munnlig próvtøka við støði í bachelorritgerð	Sama	Uttanhýsis	7	20

9.7.3 Innanhýsis ella uttanhýsis próvdøming

Próvdømingin kann vera við uttanhýsis ella innanhýsis próvdómara. Tá próvdømingin er uttanhýsis, verður avrikið dømt av undirvísaranum og próvdómara, sum ikki er í starvi á Fróðskaparsetrinum. Uttanhýsis próvdómara skulu góðkennast av Mentamálaráðnum. Tá próvtøkan er innanhýsis,

verður avrikið dømt av undirvísaranum og einum vísindastarvsfólki á Fróðskaparsetrinum. Í minsta lagi 1/3 av próvtøkunum, roknað í ECTS-stigum, skulu próvdømast av uttanhýsis próvdómara.

9.7.4 Galdandi próvtalastigi; staðið/ikki staðið

Próvdømingin verður givin sum met eftir 7-talsstiganum ella sum “staðið/ikki staðið”. Fyri at hava staðið fakið krevst metið 02.

Í mesta lagi 1/3 av próvtøkunum (roknað í ECTS-stigum) kunnu verða dømdar staðið/ikki staðið. Undantikið hesum er, tá ið talan er um avriksflutning.²

9.7.5 Endurpróvtøka og sjúkrapróvtøka

Um tann lesandi gerst sjúk/ur og ikki kann fara til próvtøku, er møguligt at fara til sjúkrapróvtøku. Fyri at fara til sjúkrapróvtøku krevst læknaváttan, sum skal latast skrivstovuni uttan óneyðugt drál. Sjúkrapróvtøka telur ikki við sum endurpróvtøka.

Lesandi, sum ikki hevur staðið eitt kravfak í útbúgvingini eftir triggjar royndir, hevur ikki móguleika at gjøgnumføra útbúgvingina. Dekanurin kann geva loyvi til frávik frá hesi reglu eftir skrivligari umsókn, um serligar umstøður tala fyri tí.

Rætturin til endurpróvtøku er treytaður av, at møtt verður til regluligu próvtøkuna. Skipað verður fyri endurpróvtøku seinast 3 mánaðir eftir regluligu próvtøkuna.

9.7.6 Frámelding til próvtøku

Fyri at verða roknað/ur sum virkin lesandi, skal hin lesandi fara upp til próvtøku við fyrsta próvtøkuhøvið. Møguligt er at melda seg frá próvtøkuni, og skal hetta gerast í seinasta lagi 14 dagar eftir at skeiðið er byrjað. Lesandi, sum ikki melda seg frá próvtøku innan hesa freist og heldur ikki møta upp til próvtøku, verða skrásett sum “ikki møtt/ur”, og telur hetta við í teimum trimum móguleikunum, tey hava at fara upp til próvtøku. Frámelding til próvtøku verður gjørd í telduposti, sum skal sendast til deildarskrivstovuna.

9.7.7 Serlig atlit

Um tann lesandi hevur skerdan førleika, sálarliga ella kropsliga, verður tikið fyrilit fyri hesum innanfyri ásettu karmar í LØGTINGSLÓG NR. 58 FRÁ 9. JUNI 2008 UM FRÓÐSKAPARSETUR FØROYA, SUM BROYTT VIÐ LØGTINGSLÓG NR. 51 FRÁ 8. MAI 2012, kap. 6 § 20-20.a. Nærri kunning um hetta fæst hjá lestrarvegleiðaranum á Sögu- og samfelagsdeildini.

9.8 Undirvísingarmál

Undirvísingarmálið og próvtøkumálið er føroyskt. Tó kann koma fyri, at undirvísarar nýta enskt ella skandinaviskt sum undirvísingarmál. Um próvtøkan verður skipað á øðrum máli enn føroyskum, skal hetta gerast í samráð við tann lesandi. Er talan um valfak, har undirvísingin er á skandinaviskum ella enskum máli, kann próvtøkan vera á sama máli sum undirvísingin.

² Heimilað í § 15, stk. 4, í Kunngerð nr. 99 frá 17. juni 2021 um próvtøkur á Fróðskaparsetri Føroya.

9.9 Góðskrivning

Um lesandi hefur staðið fak á øðrum universiteti, sum eru á sama ella hægri fakligum støði við sama fakliga innihaldi og/ella kunnu stuðla undir útbúgvina sum heild, kunnu tey søkja um at fáa hesi fak góðskrivað, sum partar av útbúgvini á Fróðskaparsetrinum. Tó kunnu í mesta lagið 60 ECTS góðskrivast. Endalig avgerð, um skeið verður góðskrivað, verður tikin av lestrarráðnum. Umsókn um góðskrivning skal latast deildarskrivstovuni á Søg- og samfelagsdeildini.

Mannagongdin fyri góðskrivning er, at tann lesandi letur deildini umsókn um góðskrivning. Sí annars [Kunning um góðskrivning](#) á heimasíðu Fróðskaparseturins.

Útbúgvingarleiðarin letur lestrarráðnum umsóknina saman við viðmerkingum sínum. Lestrarráðið viðger og góðkennir síðani góðskrivningina.

9.10 Farloyvi

Søkjast kann um farloyvi umvegis deildarskrivstovuna á Søg- og samfelagsdeildini. Eru ivamál í sambandi við hetta, verður víst til lestrarvegleiðaran.

9.11 Serlig atlit

Setrið kann veita stuðul til lesandi, sum hava skerdan virkisfórleika, sjúku ella um onnur serlig viðurskifti gera seg galdandi. Lesandi, sum meta seg hava tørv á hjálp at fylgja og gjøgnumføra útbúgvina, skulu venda sær til lestrarvegleiðingina um nærri kunning.

9.12 Altjóða útbúgvarmøguleikar

Møguligt er at taka partar av útbúgvini á øðrum universiteti sum skiftislesandi, tó í mesta lagi 60 ECTS. Áðrenn farið verður uttanlands at lesa, er neyðugt at søkja lestrarráðið um undangóðkenning av skeiðunum.

Lestrarvegleiðarin og Altjóða skrivstovan vegleiða um viðurskifti og móguleikar í sambandi við skiftislestur.

9.13 Luttøkuskylða

Aktiv luttøka er fortreyt fyri at tryggja góðskuna í undirvísingini og læring hjá tí lesandi. Krøv um luttøku eru nærri lýst í skeiðslýsingunum.

9.14 Lestrarvirkni

Væntað verður, at lesandi møtir regluliga til undirvísing. Harumframt verður væntað, at lesandi er fyrireikað/ur til undirvísing, luttekur í kjaki og framløgum, umframt at lesandi tekur ábyrgd fyri egnari læring.

Treyt fyri at fara undir annað lestrarár á bachelorútbúgvunum á Søg- og samfelagsdeildini er, at lesandi bert manglar at standa 10 av teimum til samans 60 ECTS á fyrsta lestrarári.

Lesandi við skerdum virkisfórleika kunnu fáa tillagaðar treytir um lestrarvirkni.

9.15 Eftirmeting av útbúgving og skeiðum

Skeið verða eftirmett kvantitativt og einsærís eftir einum felags leisti galdandi fyri øll skeið á Setrinum. Ein felags munnlig eftirmeting er árliga, sum Lestrarráðið stendur fyri, har umboð fyri allar útbúgvingar og árgangir luttaka.

Tað er umráðandi, at tann lesandi luttekur í eftirmetingunum, og at úrslitini frá eftirmetingunum verða nýtt til at gera áhaldandi tillagingar á útbúgvingunum. Tískil er tað ein ábyrgd hjá tí lesandi at útvega vitan um, hvussu hon/hann upplivir at vera lesandi á útbúgvingini umframt, hvussu hon/hann hevur upplivað einstøku skeiðini.

9.16 Kærumøguleikar

Kærum um próvtøkur, próvtøkuhættir, próvdøming, próvskjal ella aðra døming, sum er partur av próvtøkuni, verða stílaðar til dekanin og latnar skrivstovuni á Søgú- og samfelagsdeildini. Kæran skal vera skrivlig og grundgivin og vera latin inn í seinasta lagi 4 vikur eftir at dømingin er kunngjørd fyri lesandi.

Heimild og kæruvegleiðing eru at finna í [Løgtingslóg nr. 58 frá 9. juni 2008 um Fróðskaparsetur Føroya, sum broytt við løgtingslóg nr. 51 frá 8. mai 2012, kapittul 6a](#), og [Kunngerð nr. 99 um próvtøkur á Fróðskaparsetri Føroya frá 17. juni 2021](#). Sí eisini um [Kærumøguleikar](#) á heimasíðu Fróðskaparsetursins.

9.17 Vísindaligt rættlæti

Ritstuldur og svik verður ikki góðtikið. Tá uppgávur verða skrivaðar og latnar inn til próvdøming, verður tað tikið sum ein sjálffylgja, at tilvísingar eru til allar heimildir, sum verða brúktar í uppgávu. Tekstur og hugsanir hjá øðrum eiga at hava greiðar tilvísingar eftir vanligari akademiskari siðvenju.

Verður stuldur og svik avdúkað í skrivligum uppgávum, bæði próvtøkuuppgávum og øðrum innlatingum, fær hetta avleiðingar, og í ringasta føri kann ein verða burturvístur av Fróðskaparsetrinum. Tað er óreiðiligt at lata vera við at upplýsa ella at dylja á slíkan hátt, at villleiðing stendst av avriki hjá lesandi. Til dømis metist tað sum at dylja ikki at upplýsa allar heimildir til ritgerð. Avskrift og eftirgerð av tekstum hjá øðrum er falsan, um ikki greitt verður tilskilað, hvat er endurgeving, og hvat er endursøgn av teksti hjá øðrum, og hvaðani hugmyndir, sum ikki eru almennar og hin lesandi ikki eigur, eru fingnar.

Dømi, sum heilt greitt eru svik, er at lata uppgávu inn, sum lesandi ikki sjálvur hevur skrivað, ella at lata somu uppgávu inn til fleiri próvtøkur. At endurnýta partar av uppgávu er somuleiðis svik. Allar skrivligar uppgávur verða kannaðar fyri ritstuldur við URKUND-skipanini.

Verður ritstuldur staðfestur, uttan mun til, um hetta er tilvitað ella ikki, tekur dekanurin støðu í málinum.

9.18 Nær lesandi í seinasta lagi skulu hava staðið endaligt prógv

Útbúgvingin er ásett til 3 ár. Í serligum førum kunnu lesandi tó verða skrásett sum parttíðarlesandi.

Lesandi, sum eru innskrið til útbúgving á Fróðskaparsetri Føroya áðrenn 1. august 2021, kunnu gera seg liðug eftir kunngerð nr. 85 frá 9. juni 2009, gomlum lesiætlanum og námsskipanum. Lestur eftir tí gomlu kunngerðini skal í seinasta lagi vera lokin innan lestrarársbyrjan 2026.³

9.19 Treytir um broyting í námsskipan

Útbúgvingarleiðarin kann gera uppskot til broytingar í námsskipanini, og hesar skulu góðkennast av lestrarráðnum. Lestrarráðið kann eisini heita á útbúgvingarleiðaran og viðmæla broytingar í námsskipanini. Møguligar broytingar koma í gildi við lestrarársbyrjan.

Tá broytingar verða gjørdar í námsskipanini, skulu tey lesandi kunnast um í hvønn mun tey fylgja broyttu námsskipanini ella fylgja eldri námsskipan. Herundir skulu tey lesandi kunnast um tíðarfreistir at gera lestin lidnan eftir eldri námsskipan. Um tað ikki eydnast lesandi at gera lestin lidnan innan ásettu freist, má sækjast um at fáa tann partin av útbúgvingini, sum hevur fylgt eldri námsskipan, góðskrivaðan, áðrenn farið verður at fylgja nýggju námsskipanini. Tá verða yvirskipaðu mannagongdirnar í sambandi við góðskrivningar fylgdar.

Um bygnaðurin á útbúgvingini ger tað møguligt, kann tað standa tí lesandi í boði at skifta frá eldri námsskipan til nýggja. Hetta kann t.d. vera, um útbúgvingin er býtt sundur í tveir partar. Tá fyrri partur er staðin, kann vera møguligt at skifta til nýggja námsskipan á seinna parti.

9.20 Aðrar ásetingar

9.20.1 Útskriving

Velur lesandi at útskriva seg frá lestrinum, verður hetta gjørt við at venda sær til deildarskrivstovuna á Sögu- og samfelagsdeildini og við at útfylla oyðublað til hetta endamál. Um lesandi ynskir at byrja lestin aftur, skal hon/hann sækja inn av nýggjum á jøvnum føti við onnur lesandi.

9.20.2 Samskipti

Samskipti við tey lesandi skal so vítt møguligt fara fram á kunningartøknipallum Fróðskaparseturins (t.d. t-post, heimasíðu, Moodle, o.t.).

9.20.3 Námsstig og arbeiðstýngd

Námsstig er ein roknieind fyri støddina á einum faki og arbeiðsbyrðuna hjá tí lesandi. Hon verður uppgjørd eftir evropeisku ECTS skipanini (European Credit Transfer System). Hetta er ein felags skipan, sum ger tað lættari at flyta avrik millum lond og útbúgvingar.

Flestu skeiðini telja 10 ECTS, og svarar hetta til 275 arbeiðstímar hjá tí lesandi til hvørt skeiðið. Ein fulltíðarlesandi hevur 30 ECTS hvørja lestrarhálvu, og skal tí rokna við at brúka 825 arbeiðstímar hvørja lestrarhálvu.

³ Heimilað í Kunngerð nr. 97 um útbúgvingar á Fróðskaparsetri Føroya, sum broytt við kunngerð nr. 108 frá 25. juni 2021, § 19, stk. 4.

9.20.4 Lestrarárið

Lestrarárið byrjar í viku 34 og endar í viku 25. Eingin undirvísing, sum er kravd í sambandi við útbúgvingina, fer fram uttanfyri hetta tíðarskeiðið. Tó er vanligt, at summarskeið, seminar og verkstovur liggja uttanfyri formliga lestrarárið.